

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

**про результати відвідування
відділення поліції №2 Хмельницького районного управління поліції
Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області
30.09.2024**

м. Хмельницький, 2024

I. ВСТУП

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі - НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 30.09.2024 групою НПМ здійснено відвідування Відділення поліції № 2 Хмельницького районного управління поліції Головного управління Національної поліції в Хмельницькій області (далі – ВП, відділення поліції).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Шейгец Оксана Миронівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Чухась Ольга Олександрівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Осередчук Ольга Михайлівна, представник громадської організації.

Загальна інформація.

Відділення поліції знаходиться за адресою: 29000, Хмельницька область, Хмельницький р-н, м. Хмельницький, пров. Коцюбинського, 35/1.

Керівництво: Мілашевський Олександр Володимирович, начальник відділення поліції №2 Хмельницького районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області.

Загальна чисельність працівників відділення поліції станом 30.09.2024 становить 47 осіб. Однак, по штату атестованих працівників 45, з них: 3 посади є вакантними.

Відвідуванням встановлено, що на вході до ВП наявна інформація про найменування органу поліції (фото 1). Відвідувачі мають вільний доступ до вестибюлю відділення поліції, де знаходиться черговий, а також кімнати прийому громадян (фото 2, 3). Наявні інформаційні стенди для відвідувачів, зокрема, щодо днів прийому громадян. В приміщенні відділення поліції встановлені камери відеоспостереження та наявна інформація про те, що ведеться відеоспостереження (фото 4).

Під час відвідування встановлено, що відповідно до вимог підпункту 1 пункту 1 розділу VII Інструкції з організації діяльності чергової служби органів (підрозділів) Національної поліції України, затвердженої наказом МВС України від 23.05.2017 № 440 (далі – Інструкція), у ВП обладнано 3 (три) кімнати для затриманих (фото 5, 6). В кімнати для затриманих ВП протягом

2024 року, станом на момент відвідування, було поміщено тільки 2 затриманих осіб. Під час відвідування затримані особи у ВП не утримувалися.

Під час відвідування встановлено, що у відділенні поліції впроваджена та з вересня 2024 року функціонує система «Custody Records» - інформаційно-комунікаційна система «Інформаційний портал національної поліції України». Дана система забезпечує фіксацію всіх дій, які проводяться із затриманими особами в зонованих приміщеннях відділення поліції: кімната для проведення слідчих дій, кімната для конфіденційного побачення із захисником, кімната для проведення інтерв'ювання з затриманими (кабінет або робоче місце інспектора з дотримання прав людини), кімната прийому громадян.

У ВП ведеться відеоспостереження на вході у будівлю, у вестибюлі, у черговій частині з відповідною архівацією записів не менше 30 діб.

У день відвідування у ВП затримані особи не перебували.

Скарги від затриманих осіб на умови тримання чи неналежне поводження на адресу ВП протягом 2023-2024 років не надходило. Факти заподіяння тілесних ушкоджень чи насильницького заподіяння смерті затриманим у ВП не зафіксовані.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя (стаття 27 Конституції України, стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 3 Загальної декларації прав людини).

1. На час проведення відвідування відділення поліції укриття цивільного захисту відсутнє, що є порушенням вимог Кодексу цивільного захисту України.

2. У ВП також відсутні схеми евакуації під час повітряної тривоги до найближчого укриття, відсутні покажчики руху до найближчого укриття всупереч пункту третього Розділу II Вимог щодо утримання та експлуатації захисних споруд цивільного захисту затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України 09 липня 2018 року № 579.

Порушення права на охорону здоров'я (стаття 49 Конституції України, стаття 23 Закону України «Про Національну поліцію», Порядок підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115).

3. Всупереч вимогам пункту 14 частини першої статті 23 Закону України «Про Національну поліцію», частини першої статті 12 Закону України «Про екстрену медичну допомогу» та Порядку підготовки та підвищення кваліфікації осіб, які зобов'язані надавати медичну допомогу, затвердженого постановою

Кабінету Міністрів України від 21.11.2012 № 1115, в працівників відділення поліції, на момент відвідування, були відсутні відповідні сертифікати щодо володіння знаннями і практичними навичками надання домедичної допомоги утримуваним особам.

4. Відповідно до розділу III Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156, органи внутрішніх справ сприяють організації надання замісної підтримувальної терапії або проведення детоксикації адмінзатриманим. Утім, під час спілкування з інспекторами чергової частини, які чергували в день відвідування, було з'ясовано, що вони не обізнані з порядком дій, передбаченим у разі затримання особи, яка потребує лікування препаратами замісної підтримувальної терапії (далі – ЗПТ). Окрім того, у черговій частині відділу поліції відсутній перелік закладів охорони здоров'я, де впроваджена ЗПТ, визначений Додатком 1 зазначеного Порядку.

5. Також встановлено, що працівники поліції не ознайомлені із Порядком взаємодії закладів охорони здоров'я, територіальних органів внутрішніх справ, установ виконання покарань і слідчих ізоляторів у частині забезпечення наступності диспансерного спостереження за ВІЛ-позитивними особами, здійснення клініко-лабораторного моніторингу за перебігом хвороби та проведення антиретровірусної терапії, затвердженого наказом Міністерства охорони здоров'я України, Міністерства внутрішніх справ України, Міністерства юстиції України від 05.09.2012 № 692/775/1311/5, яким визначено алгоритм дій працівників поліції у разі затримання особи, яка потребує отримання препаратів антиретровірусної терапії.

Заборона катування, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 28 Конституції України).

6. Відповідно до статті 10 Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання кожна держава-сторона повною мірою забезпечує включення навчальних матеріалів до програм підготовки персоналу правових органів, цивільного чи військового медичного персоналу, державних посадових осіб, які можуть мати відношення до утримання під вартою й допитів осіб, які зазнали будь-якої форми арешту, затримання чи ув'язнення, або до поводження з ними. Кожна державасторона включає цю заборону до правил чи інструкцій, які стосуються

обов'язків і функцій будь-яких таких осіб. Однак, у порушення вимог зазначеної Конвенції у вибірково ознайомлених посадових інструкціях працівників ВП відсутня інформація про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України, стаття 213 Кримінального процесуального кодексу України).

7. Відповідно до вимог пунктів 17, 18 розділу VI Інструкції, з метою забезпечення права затриманого на конфіденційне побачення із захисником у ВП облаштована кімната для конфіденційного побачення. Зустріч затриманого та його захисника в кімнаті для конфіденційного побачення має відбуватися під візуальним контролем уповноваженої службової особи, але в умовах, що виключають можливість передачі будь-яких сторонніх предметів, прослуховування чи підслуховування, з метою забезпечення законності під час проведення такої зустрічі та заходів безпеки. Побачення затриманої особи з адвокатом (захисником), є конфіденційним. Аудіофіксація такого побачення забороняється. Відеофіксація такого побачення здійснюється відкрито. Затриманий та особи, які до нього прибули, мають бути повідомлені про місце встановлення відеокамери.

Однак, всупереч викладеному та загальних норм кримінально-процесуального законодавства в кімнаті для конфіденційного побачення з адвокатом ВП встановлена камера, яка здійснює відео та **аудіо** фіксацію, що є грубим порушенням прав затриманих (фото 7).

Порушення права на достатній життєвий рівень, що включає достатнє харчування, одяг, житло (стаття 48 Конституції України).

8. Під час відвідування НПМ встановлено, що затримані особи та відвідувачі не мають доступу до питної води, таким чином не дотримано мінімальних стандартів належного поводження.

9. В кімнаті для затриманих (далі - КЗ) відділення поліції порушуються вимоги пункту 11 Мінімальних стандартних правил поводження з в'язнями, пункту 18.2 Європейських пенітенціарних правил (Рекомендація №R (2006) 2 Комітету Міністрів держав-учасниць) (далі - Європейські пенітенціарні правила), оскільки конструкція вікон не дозволяє утримуваним особам власноруч відкрити кватирки для провітрювання (фото 8) .

Порушення прав осіб з інвалідністю (Конвенція про права осіб з інвалідністю)

10. В порушення вимог пункту 11.5 Державних будівельних норм В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд» (далі – ДБН) в приміщенні відділення поліції не забезпечено доступність осіб з інвалідністю та маломобільних груп населення до санітарно-гігієнічної кімнати. Оскільки, дане приміщення знаходиться в цокольному приміщенні ВП, до якого ведуть сходи, які не обладнані відповідним пандусом чи підйомним механізмом (фото 9).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Головному управлінню Національної поліції в Хмельницькій області:

1.1. Вжити заходів щодо забезпечення контролю за усуненням недоліків та порушень, виявлених під час моніторингового візиту до відділення поліції № 2 Хмельницького районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області;

1.2. Розглянути можливість облаштування найпростішого укриття у Відділенні поліції №2 Хмельницького РУП ГУНП у Хмельницькій області.

2. Відділенню поліції № 2 Хмельницького районного управління поліції ГУНП в Хмельницькій області:

2.1. Вжити заходи щодо вивчення службовими особами відділення поліції Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії», затвердженого спільним Наказом МОЗ України, МВС України, Міністерства юстиції України та Державної служби України з контролю за наркотиками від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

2.2. Розмістити у черговій частині Перелік закладів охорони здоров'я, у яких впроваджена замісна підтримувальна терапія відповідно до додатку 1 до Порядку взаємодії закладів охорони здоров'я, органів внутрішніх справ, слідчих ізоляторів і виправних центрів щодо забезпечення безперервності лікування препаратами замісної підтримувальної терапії, затвердженого спільним Наказом МОЗ, МВС, МЮ, ДСКН від 22.10.2012 № 821/937/1549/5/156.

2.3. Здійснити підготовку службових осіб відділення поліції щодо володіння знаннями і практичними навичками домедичної допомоги з отриманням відповідного посвідчення.

2.4. Внести до посадових інструкцій (функціональних обов'язків) усіх поліцейських відділення поліції інформацію про заборону катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження і покарання.

2.5. Забезпечити відповідне обладнання кімнат для конфіденційного побачення затриманих осіб із захисниками

2.6. Забезпечити обладнання кімнат для затриманих у відповідності до національного та міжнародного законодавства.

2.7. Забезпечити належне виконання функціональних обов'язків службовими особами, відповідальними за перебування затриманих у відділенні поліції.

2.8. Забезпечити у повному обсязі вимоги доступності та зручності приміщень відділення поліції для потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН України В.2.2-40:2018 «Будинки і споруди «Інклюзивність будівель і споруд».

Додаток: фотоматеріали на 3 арк.

Керівник групи НПМ

головний спеціаліст Відділу сприяння
роботі регіональних представництв
Секретаріату Уповноваженого
Верховної Ради України з прав людини

Оксана ШЕЙГЕЦ

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

фото 6

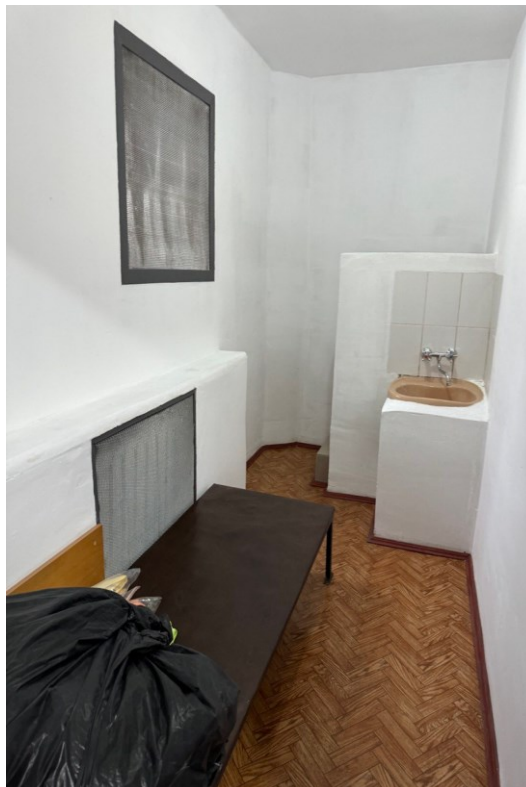

фото 7

фото 8

фото 9

